

18.6.2002

289/532/02

Jakelussa mainitut

Viite
Ref.
Ref.
Asia
Ärende
Subject

VIESTINTÄVIRASTON PÄÄTÖS IMSI-AVARUUDEN SULKEMISESTA

Telia Mobile Aktiebolagetin sivuliike Suomessa toimenpidepyyntö

Telia Mobile Aktiebolagetin sivuliike Suomessa (jäljempänä Telia) pyysi 14.6.2002 Viestintävirastoa määräämään Radiolinja Origo Oy:tä (jäljempänä Origo) avaamaan liitteenä olevan sähköpostin ilmoituksen mukaan Origon sulkemaa IMSI-avaruutta. Telia ei ole kertomansa mukaan pyytänyt Origoa sulkemaan Telia Dual -liittymien IMSI-avaruutta verkossaan. IMSI-avaruuden sulkeminen on Telian ilmoituksen mukaan tapahtunut 14.6.2002 klo 6.10 koskien kaikkia Telia Dual -liittymänumeroita pois lukien Dual Prepaid -liittymät.

Säännökset

Telemarkkinalain (396/1997) 35 §:n nojalla Viestintävirasto valvoo telemarkkinalain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista.

Telemarkkinalain (396/1997) 42.1 §:n mukaan, jos joku rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä, ministeriö tai Viestintävirasto¹ voi velvoittaa hänet korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä. Päätöksen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakko tai uhka, että toiminta keskeytetään osaksi tai kokonaan tai uhka, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään asianomaisen kustannuksella.

Telemarkkinalain 51.2. §:n mukaan televerkko-yritys *ei saa sulkea toiselle teleyritykselle* luovuttamaansa liittymää eikä estää kiinteän yhteyden käyttöä maksuviivästyksen tai sopimusrikkomuksen vuoksi *ennen kuin aiotusta toimenpiteestä on ilmoitettu ministeriölle. Ilmoitus on tehtävä viimeistään viikkoa ennen toimenpidettä.* Säännöksen tarkoituksena on varmistaa, että käyttäjien palvelut eivät loppuisi yllättäen ilman kohtuullista varoaikaa.

¹ Telehallintokeskuksen nimi on muutettu Viestintävirastoksi 1.9.2001 alkaen lailla viestintähallinnosta (625/2001). Lain 5 §:n mukaisesti ennen lain voimaantuloa Telehallintokeskukselle syntyneet oikeudet ja velvollisuudet kuuluvat lain voimaan tultua Viestintävirastolle. Jäljempänä käytetään pelkästään nimeä Viestintävirasto voimassa olevien säännösten sanamuodosta riippumatta.

Liikenne- ja viestintäministeriön telepalveluiden toimitusehtojen yleisistä perusteista antaman päätöksen (478/1997) 4.1 §:n mukaan liittymäsopimus on tehtävä kirjallisesti. Liittymäsopimuksen ehdot voivat poiketa toimitusehdoista, ei kuitenkaan kotitalouskäyttäjän vahingoksi.

Asian käsittely, Origon selvitys ja Telian jatkotoimenpidepyyntö

Viestintävirasto kehotti perjantaina 14.6.2002 Origoa avaamaan IMSI-avaruuden välittömästi sekä samalla pyysi antamaan virastolle kannanottonsa Telian toimenpidepyyntöön ja muun mahdollisen selvityksen, johon haluaa asiassa viitata. Tämän johdosta Origo avasi ilmoituksensa mukaan lauantaina 15.6.2002 IMSI-avaruuden ulkomailla olevien Telian tilaajien osalta.

Viestintävirastolle 17.6.2002 antamassaan selvityksessä Origo totesi seuraavaa:

”Telia ohjasi perjantaina 14.6.2002 klo 6.05 Telia Dual –tilaajien 0414-suunnan päättyvät puhelut omaan ”city-HLR:nsä”. Edelleen Origon mukaan päättyvät puhelut 0414 -suuntaan eivät tulleet Radiolinjalle ja , että kaikki päättyvä liikenne (puhelut, SMS) lakkasi Telian toimenpiteen johdosta.

Telia ohjasi klo 06.10 Dual –tilaajiensa puhelut tiedonantoon ja kaikki lähtevä liikenne kotimaassa olevilta tilaajilta estyi mutta ulkomailla olevat roamaajat pystyivät vielä soittamaan. Palvelu oli käytännössä lakannut.

Telian palveluiden lakattua toimimasta 06.30 Origo käänsi Dual –tilaajien IMSI-avaruuden ohjaukset toiseen HLR:ään ja lähetti HLR-päivityspyynnön VLR:ään, jolloin tilaajat, jotka olivat antaneet suostumuksensa Radiolinjalle päivittyivät vanhalla SIM-kortillaan 050-numerolla uudelleen verkkoon ja niiden palvelujen toiminta jatkui.

Myöhemmin ilmeni, että toimenpiteen johdosta Telian tilaajien lähtevä liikenne ulkomailla estyi ja tämä koski enimmillään noin 3300 asiakasta. Origo käynnisti asiaa koskevat korjaustoimenpiteet perjantaina ja tilanne saatiin korjattua lauantaina Teliaa tyydyttävällä tavalla. Roamaajien toiminta varmistettiin ensin pikatoimenpiteenä 050-tilaajina, mutta muutettiin myöhemmin 041-tilaajiksi Telian vaatimuksesta”.

Origo mukaan Radiolinja on ”joutunut toimimaan pakkotilanteessa ilman muuta viranomaisohjetta kuin huoli asiakkaiden palveluiden toiminnan jatkumisesta.” Edelleen Origon mukaan ”Telia Dual –liittymien IMSI-avaruuden sulkeminen tapahtui tilanteessa, jossa Telian toiminta oli päättynyt eikä mitään tietoa Telian toimenpiteistä ollut.”

Origo toteaa, että se on siirtämässä Telian jäljellä olevat dual-liittymät yhteen HLR:ään, jonka seurauksena se kykenee tarvittaessa avaamaan liittymät normaaliin käyttöön Telian toivomuksesta. Origo mukaan sama numero ei voi olla auki sekä Telian että Origon HLR:ssä.

Origo on selvityksensä toimittamisen jälkeen ilmoittanut Viestintävirastolle Radiolinjan avaavan IMSI-avaruuden sellaisten asiakkaiden osalta, jotka eivät ole ilmoittaneet siirtyvänsä Radiolinjan asiakkaisiksi.

Telian saatua Origon selvityksen se uudisti aiemman vaatimuksensa IMSI-avaruuden avaamisesta.

Viestintäviraston perustelut ja päätös

Telemarkkinalain 51.2 § tarkoitus on turvata käyttäjien palvelujen jatkuminen. Tämä peruste ilmenee nimenomaisesti myös lain esitöistä, jossa on todettu muun muassa, että säännöksellä pyritään varmistamaan se, että käyttäjien palvelut eivät loppuisi, vaikka palveluoperaattorina toimiva teleyritys lopettaisi palveluntarjontansa.

Origo on perustellut Telia Dual-liittymien tilaajien IMSI-avaruuden ohjausta toiseen HLR:ään sillä, että Telian palvelu olisi muutoin käytännössä lakannut. Lisäksi Origo on viittannut selvityksessään Telian toimenpiteiden rikkoneen yritysten keskinäistä sopimusta.

Viestintäviraston mukaan telemarkkinalain 51.2 §:ssä yksiselitteisesti kielletään sulkemasta toisen teleyrityksen liittymää ennen siinä mainittua menettelyä. Myöskään teleyritysten sopimuskiistat tai teleyrityksen pakkotilaa koskevat tulkinnat eivät anna oikeutta sulkea toiselle teleyritykselle luovutettua liittymää. Viestintäviraston näkemyksen mukaan Origon toiminta on teknisesti ja tosiasiallisesti estänyt Teliaa toteuttamasta sen omia toimenpiteitä palvelujensa tarjoamiseksi. Viestintävirastolla ei ole toimivaltansa puitteissa mahdollisuutta ottaa kantaa osapuolten välisiin sopimusoikeudellisiin erimielisyyksiin.

IMSI-avaruuden avaamisen laajuuden osalta on käsiteltävä myös liittämösopimuksen tekemistä ja sen muotovaatimusta. Toimitusehtopäätöksen 4.1 §:ssä on todettu, että liittämösopimus on tehtävä kirjallisesti. Säädöksestä tai sen esitöistä ei suoraan ilmene, miten nyt esillä olevan tilanteen kannalta säännöstä tulisi tulkita. Tämä vuoksi vastausta on haettava yleisistä sopimusoikeudellisista periaatteista. Siitä huolimatta, että säädöksessä edellytetään liittämösopimuksen tekemistä kirjallisesti, Viestintävirasto katsoo, että myös muunkin tyyppinen tahdonilmaisuu voi antaa telepalvelua tarjoavalle yritykselle lyhytaikaisesti oikeuden ryhtyä valmisteleviin toimenpiteisiin.

Telemarkkinalain 35 §:n ja 42 §:n nojalla Viestintävirasto velvoittaa Origoa avaamaan 18.6.2002 kuluessa Telia Dual -liittymien IMSI-avaruuden niiden liittämönhaltijoiden osalta, jotka eivät ole antaneet kiistatonta tahdonilmaisua siirtyä Radiolinjan asiakkaisiksi. Päätöksensä tehosteeksi Viestintävirasto voi tarvittaessa asettaa Origolle uhkasakon. Viestintävirasto kehottaa sekä Origoa että Teliaa antamaan nyt tarkoitetuille telepalveluiden käyttäjille asianmukaiset tiedot liittymien ja telepalveluiden käytettävyydestä.

Valitusosoitus

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea muutosta hallintolainkäyttölain (586/1996) 12 §:n 2 momentin mukaisesti Helsingin hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Ylijohtaja Rauni Hagman

Yli-insinööri Pekka Koskenheimo

JAKELU Radiolinja Origo Oy (valitusosoitus)
Telia Mobile Aktibolaget sivuliike Suomessa (valitusosoitus)

LIITE Valitusosoitus

TIEDOKSI Liikenne- ja viestintäministeriö/Viestintämarkkinaosasto
Kuluttajavirasto/Riitta Kokko-Herrala